



REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
ГЈУКАТА КУШТЕТУЕСЕ
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 24. aprila 2014. god.
Br.ref.:RK564/14

РЕШЕЊЕ О НЕПРИХВАТЉИВОСТИ

у

слуčaju br. KI207/13

Подносиoci

Rexhep Kabashi, Jusuf Mejzini i Meleqe Bexheti

**Zahtev za "tumačenje odredbe člana 109. stav 5 i člana 105. stav 1
Ustava Republike Kosovo, u vezi sa starosnom dobi za penzionisanje
tužilaca i sudija"**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik
Ivan Čukalović, zamenik predsednika
Robert Carolan, sudija
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Kadri Kryeziu, sudija
Arta Rama-Hajrizi, sudija

Podnositelj zahteva

1. Podnošaoci zahteva su g. Rexhep Kabashi (tužilac u Kancelariji glavnog državnog tužioca), g. Jusuf Mejzini (tužilac u Kancelariji glavnog državnog tužioca), i gđa Meleqe Bexheti (sudija u Vrhovnom sudu Kosova).

Osporena odluka

2. Podnosioci zahteva ne osporavaju nijednu odluku, već traže od Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud) *“tumačenje odredbe člana 109. stav 5 i člana 105. stav 1 Ustava Republike Kosovo u vezi sa starosnom dobi za penzionisanje tužilaca, odnosno sudija”*.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar je zahtev za tumačenje dva člana Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), odnosno člana 109.5 [Državno Tužilaštvo] i člana 105.1 [Mandat i Ponovni Izbor], u kojima podnosioci zahteva tvrde *“da nije jasno naglašeno kojim je zakonom regulisana starosna dob za penzionisanje za tužioce i sudije.”*

Pravni osnov

4. Zahtev je zasnovan na članu 113.7 Ustava, članu 47 Zakona o Ustavnom суду Republike Kosovo, br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 56 (2) Poslovnika o radu Ustavnog суда Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Sudom

5. Dana 18. novembra 2013. god., podnosioci su podneli zahtev Sudu.
6. Dana 19. novembra 2013. god., predsednik Ustavnog suda je odlukom br. GJR. KI207/13, imenovao sudiju Arta Rama-Hajrizi za sudiju izvestioca. Istog dana, predsednik Suda je odlukom br. KSH. KI207/13, imenovao Veće za razmatranje sastavljano od sudija Robert Carolan (predsedavajući), Almira Rodrigues i Enver Hasani.
7. Dana 20. novembra 2013. god., Sud je obavestio podnosioce zahteva, Sudski savet Kosova i Tužilački savet Kosova o registraciji zahteva.
8. Dana 2. decembra 2013. god., predsednik Suda je odlukom br. KSH. KI207/13 zamenio predsedavajućeg sudiju Veća za razmatranje, Robert Carolan, sudijom Ivanom Čukalovićem. Veće za razmatranje je u sastavu sledećih sudija: Almira Rodrigues (predsedavajući), Ivan Čukalović i Enver Hasani.
9. Dana 3. decembra 2013. god., Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudske izvestioca i iznelo Sudu preporuku o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

10. Dana 18. novembra 2013. god., podnosioci zahteva su podneli zahtev Sudu, tražeći da Sud kao jedini autoritet, tumači dve odredbe Ustava.

Član 109.5 propisuje “*Početni mandat tužilaca je tri godine. U slučaju ponovnog izbora, mandat je stalan, do penzionisanja, kao što je određeno zakonom, osim ako se sudija razreši u saglasnosti sa zakonom.*”

Član 105.1 propisuje “*Početni mandat sudije traje tri godine. U slučaju ponovnog izbora, mandat je stalan, do penzionisanja, kao što je određeno zakonom, osim ako se sudija razreši u saglasnosti sa zakonom.*”

11. Sud primećuje da nije održan nijedan sudski postupak u vezi sa ovim predmetom.

Navodi podnosioca

12. Podnosioci su podneli svoj zahtev Sudu u skladu sa članom 112.1 Ustava, koji propisuje:

“*Ustavni sud je konačna vlast u Republici Kosovo za tumačenje Ustava i saglasnosti zakona sa Ustavom.*”

13. Podnosioci zahteva tvrde da u članovima 109.5 [Državno Tužilaštvo] i 105.1 [Mandat i Ponovni Izbor] Ustava, koji imaju veze sa starosnom dobi za penzionisanje tužilaca i sudija, “*nije jasno naglašeno kojim je zakonom regulisana starosna dob za penzionisanje za tužioce i sudije.*”
14. Podnosioci zahteva, takođe, tvrde da “*Zakon o državnom tužiocu (Zakon br. 03/L-225) od 30.09.2010. god., i Zakon o sudovima (Zakon br. 03/L-199) nisu prevideli nikakvu odredbu za starosnu dob za penzionisanje tužilaca, odnosno sudija.*”
15. Podnosioci zahteva, takođe, skreću pažnju Sudu na činjenicu da je Zakon o tužilačkom savetu Kosova “*predvideo uslove regrutovanja, imenovanja i rezbora tužilaca*” ali ne rešava i pitanje koja je starosna dob potrebna za penzionisanje. Pored toga, podnosioci zahteva skreću pažnju Sudu na “*Zakon o sudskom savetu (Zakon br. 03/L-223) od 30.09.2010. god., koji propisuje postupke i disciplinske mere za sudije*” ali ne navodi starosnu dob za penzionisanje.
16. Podnosioci zahteva su takođe naveli odredbu iz “*Zakona o civilnoj službi Republike Kosovo (Zakon br. 03/L-149) koji je odredbom člana 90. stav 1 pod stav 1 tačka 2.1 predvideo okončanje radnog odnosa civilnim službenicima sa navršavanjem starosne dobi za penzionisanje, dok je odredba člana 91. stav 1 previdela starosnu dob za penzionisanje 65 godina, odnosno Zakona o radu (Zakon br. 03/L-212) od 01.11.2010. god., odredbama člana 67. stav 1 pod stav 1.4 predvideo je kada se zaposlenom prekida radni odnos i, između ostalog je predvideo da je to onda kada navrši starosnu dob od 65 godina.*”
17. Podnosioci zahteva tvrde da pošto “*tužioci i sudije ne pripadaju ni kategoriji civilnih službenika, a ni kategoriji zaposlenih, već su posebni službenici, i njihova prava i obaveze su regulisana posebnim zakonima, kao što su Zakon o državnom tužiocu, Zakon o sudovima, odnosno Zakon o tužilačkom savetu Kosova i Zakon o sudskom savetu Kosova.*”

18. Podnosioci zahteva dalje tvrde da pošto zakoni kojima se regulišu njihova prava i obaveze nisu predviđeli određenu starosnu dob za penzionisanje, Sud treba da „*pruži pravilno tumačenje odredaba Ustava, odnosno odredbe člana 109. stav 5 kada se odnosi na državnog tužioca i odredbe člana 105. stav 1 starosna dob za penzionisanje tužioca, odnosno sudije, kao i koji zakon u ovom slučaju treba primeniti.*”

Prihvatljivost zahteva

19. Sud primećuje da, kako bi bio u mogućnosti da reši zahtev podnositaca zahteva, Sud prvo treba da ispita da li su podnosioci zahteva ispunili uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom i dodatno obrazloženi Zakonom i Poslovnikom o radu.
20. U konkretnom slučaju, podnosioci zahteva traže tumačenje dveju ustavnih odredbi, naime članova 109.5 i 105.1 Ustava jer je Sud konačna vlast za tumačenje Ustava i saglasnosti zakona sa Ustavom.
21. U vezi s tim, Sud primećuje da je prema članu 112.1 Ustava „*Ustavni sud konačna vlast u Republici Kosovo za tumačenje Ustava i saglasnosti zakona sa Ustavom*“. Međutim, ovo je opšta odredba i Sud ima nadležnost da tumači Ustav ako je zahtev podnet od strane ovlašćene stranke.
22. U ovom pogledu, Sud se upućuje na član 113.1 Ustava koji predviđa: „*Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način*“.
23. Sud primećuje da su podnosioci zahteva podneli njihov zahtev shodno članu 113.7 Ustava koji predviđa: „*Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.*”
24. Podnosioci zahteva ne osporavaju nijednu konačnu odluku javnih organa i nisu odredili da li su povređena prava iz Ustava. Umesto toga, oni zahtevaju od Suda tumačenje u vezi sa članovima 109.5 [Državno Tužilaštvo] i 105.1 [Mandat i Ponovni Izbor] Ustava, koji se odnose na starosnu dob penzionisanja za tužioce i sudije jer, navodno, nije jasno koji zakon reguliše starosnu dob za sudije i tužioce.
25. U vezi s tim, Sud primećuje da član 113.5 Ustava daje pravo, deset (10) ili više, poslanicima Skupštine Kosova, da pre objavlјivanja jednog zakona, u roku od osam (8) dana od dana usvajanja, ospore ustavnost bilo kog zakona ili odluke usvojene od strane Skupštine kako zbog suštine tako i zbog procedure usvajanja.
26. Pored toga, nakon objavlјivanja zakona, član 113.2 ovlašćuje Skupštinu Kosova, predsednika Republike Kosovo, Vladu i ombudsmana da podnesu pitanja saglasnosti zakona sa Ustavom.

27. Konačno, član 113.8 Ustava takođe predviđa da „*Sudovi su ovlašćeni da, Vrhovnom sudu, podnesu slučajeve koji se tiču saglasnosti nekog zakona sa Ustavom, ako je ta saglasnost primećena tokom sudskega postupka i ako relevantni sud nije siguran u saglasnost spornog zakona sa Ustavom i samo ako odluka relevantnog suda zavisi od saglasnosti zakona.*“
28. Dakle, Sud zaključuje da zahtev podnosiča ne spada u delokrug nadležnosti nijednog od gorespomenutih članova Ustava. Stoga, podnosioci zahteva nisu ovlašćene strane po Ustavu da podnesu ovo pitanje Sudu.
29. Sledstveno, zahtev podnosiča je neprihvatljiv, shodno članu 113.1 Ustava.

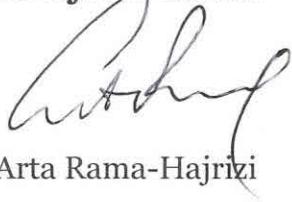
IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113.1 Ustava i pravilom 56.2 Poslovnika o radu, dana 24. aprila 2014. god., jednoglasno/većinom glasova

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovu odluku stranama;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu, u skladu sa članom 20. 4 Zakona;
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac



Arta Rama-Hajrizi

Predsednik Ustavnog suda

Prof. dr Enver Hasani

